

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜ.Σ ΥΓΧΡΟΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΣΥΓΧ. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Δ/ΝΣΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
Ταχ. Διεύθυνση: Ρεθύμνου 1
Ταχ. Κώδικας: 101 86
Πληροφορίες: Στ. Βαρουχάκη
Τηλέφωνο: 21082 01 756
Email: svarouchaki@culture.gr

Ημ/νία Αποστολής: 14/01/2026
Α. Π. Αποστολέα: 9872
Αθήνα, 14/01/2026
Α. Π.: Εισερχ. 9872
Απάντηση στο έγγραφο: 9872

ΠΡΟΣ: Την Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων

ΚΟΙΝ: 1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείου Υφυπουργού
3. Γραφείο ΓΓΣΠ
4. ΓΔΣΠ

**Θέμα: Σχετικά με αναφορά Βουλευτών περί αναγνώρισης Διδακτορικού τίτλου στη
Μουσική Σύθεση**

Σε απάντηση του αριθμ. πρωτ. 9872/12-01-2026 εγγράφου σας, που αφορά στην με αριθμ. πρωτ. 1057/09-01-2026 Αναφορά των Βουλευτών κ.κ. Σ. Διγενή, Γ. Δελή, Λ. Κανέλλη και Μ. Κομνηνάκα με θέμα: «Για την αναγνώριση διδακτορικού τίτλου στη Μουσική Σύθεση», σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Θεσμικό πλαίσιο της Σχολής Ανώτερων Θεωρητικών και Σύθεσης - Τμήμα Σύθεσης

Α. Με το από 11.11.1957 Β.Δ. (ΦΕΚ 229/Α/11.11.57) «Περί κυρώσεως του εσωτερικού κανονισμού του Ωδείου Θεσσαλονίκης» (άρθρα 68-70) (**Συν 1**), θεσμοθετήθηκε η Σχολή Ανώτερων Θεωρητικών και Σύθεσης - Τμήμα Σύθεσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 68 του ως άνω Βασιλικού Διατάγματος, ο σπουδαστής προκειμένου να γίνει δεκτός στο Τμήμα Σύθεσης, οφείλει να προσκομίσει Πτυχίο Φυγής (διάρκεια σπουδών δύο έτη) από Ωδείο ή Μουσική Σχολή, με βαθμό τουλάχιστον “Λίαν Καλώς”. Η φοίτηση στο Τμήμα Σύθεσης ενός Ωδείου, συνεπάγεται σπουδές χρονικής διάρκειας τεσσάρων (4) ετών. Σύμφωνα με το άρθρο 69, ο σπουδαστής καλείται να συνθέσει “λόγια” μουσική, ήτοι μουσική για συμφωνική ορχήστρα ή μικρότερο μουσικό σύνολο, η οποία ποικίλει ως προς την αισθητική και τη μορφολογία της. Παραθέτουμε αυτούσια από το ως άνω ΦΕΚ:

Τα διάφορα είδη του Lied, το θέμα μετά παραλλαγών, οι διάφοροι χοροί, η σουίτα.

Το Σκέρτσο διά πιάνο, διά κουαρτέτο, δι' ορχήστραν.

Το πρώτον μέρος της φόρμας σονάτας διά πιάνο, διά κουαρτέτο, δι' ορχήστραν.

Τα διάφορα είδη του Rondo. Τα λοιπά μέρη της φόρμας σονάτας και οι διάφοροι παραλλαγές αυτών.

Τα διάφορα είδη των Εισαγωγών.

Η Φαντασία.

Η Παραλλαγή.

Προγραμματική μουσική (το συμφωνικόν ποίημα κ.λ.π.).

Φωνητικά είδη: Ρομάνς, Αρια, Αριέττα, Καβατίνα κ.λ.π. Ανάπτυξις και εφαρμογή των ειδών τούτων εις την σύνθεσιν χορωδιών μετά και άνευ συνοδείας.

Η Λειτουργία, το Ορατόριο, το Μελόδραμα, το Μουσικόν Δράμα, η σκηνική μουσική, η παντομίμα κ.λ.π.»

Επίσης στο πλαίσιο των σπουδών Σύnthεσης προβλέπεται η διδασκαλία:

«Ανάλυσις κλασσικών και νεωτέρων έργων.

Ανάλυσις παρτιτούρας και εκτέλεσις απ' ευθείας επί του πιάνου.

Περί διευθύνσεως ορχήστρας.

Επισταμένη μελέτη των βυζαντινών ήχων και ρυθμών, ως και των αρχαίων ελληνικών τρόπων και των νεοελληνικών κλιμάκων.

Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.

Αυτοσχεδιασμός επί του πιάνου.»

Επιπροσθέτως επισημαίνεται ότι «κατά την διάρκειαν των σπουδών της συνθέσεως, ο μαθητής δέον να εξασκηθή εις την διεύθυνσιν της ορχήστρας».

Σε ό,τι αφορά στο πρόγραμμα των Διπλωματικών εξετάσεων του Τμήματος Σύnthεσης, σύμφωνα με το άρθρο 70, ο σπουδαστής πρέπει κατά τη διάρκεια των σπουδών του να έχει συνθέσει και παρουσιάσει στην Εξεταστική Επιτροπή:

- Ασμα συνοδεία πιάνου ή ορχήστρας.
- Έργον διά χορωδιάν μετά ή άνευ συνοδείας.
- Εν θέμα με παραλλαγάς διά πιάνο, κουαρτέτο ή ορχήστραν.
- Εν πρώτον μέρος σονάτας ή κουαρτέτου.
- Μιαν δραματικήν σκηνήν.
- Εν πρώτον μέρος συμφωνίας ή συμφωνικόν ποίημα ή εισαγωγήν διά συμφωνικήν ορχήστραν.

Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο, ο σπουδαστής καλείται εντός χρονικού διαστήματος ενός μηνός, να συνθέσει και παρουσιάσει ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής:

- Επτά τουλάχιστον παραλλαγάς επί δεδομένου θέματος διά πιάνο, κουαρτέτο ή ορχήστραν με τελικήν φούγκαν, ή εν σημαντικόν συμφωνικόν έργον.
- Χορωδιάν τη συνοδεία ορχήστρας, επί δοθείσης ελληνικής ποιήσεως.

Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο, ο σπουδαστής θα πρέπει ενώπιον της Επιτροπής «Να διευθύνη μέρος κλασσικού έργου δι' ορχήστραν, καθορισθέντος μιαν εβδομάδα πρό των εξετάσεων».

B. Κατόπιν των ως άνω αναφερομένων συνάγεται ότι οι τετραετείς ωδειακές σπουδές Σύνθεσης, καταλήγουν σε Δίπλωμα, η ολοκλήρωση του οποίου απαιτεί υψηλών απαιτήσεων γνώσεις και δεξιότητες, όπως αυτές αποτυπώνονται στο ως άνω ΒΔ. Επιπροσθέτως, απαιτούνται πρόσθετες προϋποθέσεις, όπως, επί παραδείγματι, η σύνθεση έργων εντός περιορισμένου χρονικού διαστήματος, εν προκειμένω, 30 ημερών.

Επισημαίνεται ότι το **Δίπλωμα Σύνθεσης** ως τίτλος, απονεμόμενος μόνο από Ωδεία, είναι επί του παρόντος **μη διαβαθμισμένος**, δηλαδή δεν αντιστοιχεί σε κάποια συγκεκριμένη βαθμίδα σπουδών σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Επαγγελματικών Προσόντων. Αντιθέτως, ο διδακτορικός τίτλος σπουδών (ο οποίος δύναται να ολοκληρωθεί σε τουλάχιστον 3 έτη), διαβαθμίζεται σύμφωνα με το ανώτερο επίπεδο (επίπεδο 8) του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Επαγγελματικών Προσόντων.

Οι δυο τίτλοι δεν μπαίνουν σε σύγκριση, ούτε ο ένας δύναται να αντιμετωπιστεί ως “υποκατάστατο” του άλλου. Ο μεν ένας (Δίπλωμα Σύνθεσης) κινείται σε ένα μεγάλο εύρος μουσικών συνθέσεων και αφορά αμιγώς στην καλλιτεχνική εκπαίδευση, ο δε άλλος (Διδακτορικός τίτλος στη Σύνθεση) κινείται σε ένα αυστηρά εξειδικευμένο θέμα, που αναλύεται σε βάθος και αφορά αμιγώς στην ακαδημαϊκή εκπαίδευση. Επιπροσθέτως, ο Διδακτορικός τίτλος, προϋποθέτει τόσο προπτυχιακές, όσο και μεταπτυχιακές σπουδές στη Μουσική Επιστήμη.

2. Έγκριση πρόσληψης καθηγητών Σύνθεσης στα Ωδεία

Κατά αρχήν το Υπουργείο Πολιτισμού (ΥΠ.ΠΟ.) **δεν έχει αρμοδιότητα αναγνώρισης τίτλων σπουδών** ημεδαπής ή αλλοδαπής. Όταν ο Διευθυντής του εκάστοτε Μουσικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΜΕΙ) ήτοι (Ωδείου, Μουσικής Σχολής ή Σχολής Βυζαντινής Μουσικής), καταθέτει αίτημα περί έγκρισης πρόσληψης κάποιου ενδιαφερομένου ως Επιμελητή, ή Δασκάλου ή Καθηγητή οιαδήποτε ειδικότητας, ο αρμόδιος υπάλληλος του Τμήματος Μουσικής Εκπαίδευσης της Διεύθυνσης Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης (ΔΚΕ) του ΥΠ.ΠΟ., εξετάζει εάν πληρούνται τα τυπικά προσόντα που προβλέπονται στο **άρθρο 16, παρ.1, εδάφιο α΄, ή β΄ ή γ΄ του Β. Δ/τος 16/1966 «Περί ιδρύσεως ιδιωτικών μουσικών ιδρυμάτων» (ΦΕΚ 7 Α΄/15.01.1966) (Συν 2).**

Σε ό,τι αφορά στο Τμήμα της Σύνθεσης, ο αρμόδιος υπάλληλος του ΥΠ.ΠΟ., ελέγχει κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη δυνητική έγκριση:

α) **Δασκάλου Σύνθεσης.** Σύμφωνα με το **άρθρο 16, παρ.1, εδάφιο β'** του ως άνω ΒΔτος, τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα είναι: Δίπλωμα Σύνθεσης από Ωδείο και δεν απαιτείται διδακτική προϋπηρεσία.

β) **Καθηγητή Σύνθεσης.** Σύμφωνα με το **άρθρο 16, παρ.1, εδάφιο α'** του ως άνω ΒΔτος, τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα είναι: Δίπλωμα Σύνθεσης από Ωδείο και τουλάχιστον πενταετής διδακτική προϋπηρεσία σε Ωδεία. Κατ' εξαίρεση, και στην περίπτωση έλλειψης 5ετους διδακτικής προϋπηρεσίας, ειδικώς για την έγκριση Καθηγητών Σύνθεσης, μπορεί να προσκομισθεί φάκελος συνθέσεων βάσει των οποίων να τεκμαίρεται: *“πενταετής ευδόκιμος σταδιοδρομία ως συνθέτου.”*

3. Υπόθεση του κ. Λ. Παπαδημητρίου

Σύμφωνα με το αριθμ πρωτ 442402/30.09.2025 έγγραφο της ΔΚΕ (**Συν 3**), χορηγήθηκε στον ενδιαφερόμενο βεβαίωση περί απωλεσθέντος Πτυχίου Φυγής από το “Ωδείο Μουσικής Εταιρείας Αθηνών”. Η βεβαίωση αυτή επέχει ισχύ Πτυχίου Φυγής. Ωστόσο σύμφωνα με το ως άνω έγγραφο της ΔΚΕ, δεν βρέθηκαν στην Υπηρεσία μας πρακτικά Πτυχίου Αντίστιξης (που υφίσταται ως προαπαιτούμενο του Πτυχίου Φυγής). Στο ίδιο έγγραφο επισημαίνεται ότι: *“η πράξη αναγνώρισης του διδακτορικού τίτλου σπουδών σας από το ΔΟΑΤΑΠ, δεν αναφέρει ειδίκευση.”*

Σε απάντηση δεύτερου μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ενδιαφερομένου, με το υπ' αριθμ 460082/23-10-2025 έγγραφο της Υπηρεσίας μας, (**Συν 4**) υπογραμμίζεται ρητώς ότι: *“η πράξη αναγνώρισης του διδακτορικού τίτλου σπουδών σας από το ΔΟΑΤΑΠ, δεν αναφέρει ειδίκευση.”*

Ακολούθως, σε απάντηση της υπ'αριθμ 530883/17.11.2025 αίτησης του ενδιαφερομένου, η Υπηρεσία μας, με το υπ'αριθμ 530883/25.11.2025 έγγραφό της, (**Συν 5**) εξηγεί ότι δεν έχει την αρμοδιότητα αναγνώρισης τίτλων σπουδών και εν προκειμένω του Διδακτορικού Τίτλου με θέμα: *“Exploring Hybridity-Μια διερεύνηση της ενσωμάτωσης των δομικών στρατηγικών οργάνων και ακουσματικής μουσικής.”*

Η ενδεχομένως θετική ανταπόκρισή μας στα συνεχή αιτήματα του ενδιαφερομένου, θα συνεπάγετο την αυθαίρετη λειτουργία της Υπηρεσίας έξω από τα όρια της νομοθεσίας της. Επιπροσθέτως, θα οδηγούσε στη δυνάμει εξομοίωση ενός Διπλώματος Σύνθεσης (με το εύρος γνώσεων και δεξιοτήτων που εμπεριέχει και αφορά σε όλες τις εποχές και τις μορφολογικές απαιτήσεις της λόγιας μουσικής) και ενός διδακτορικού τίτλου, (που φύσει αποτελεί ένα υψηλότερου επιπέδου επιστημονικό πόνημα, αυστηρώς επικεντρωμένου σε ένα πολύ εξειδικευμένο θέμα). Ο διδακτορικός τίτλος, λόγω της αυστηρά εξειδικευμένης φύσης του, είναι εκ των πραγμάτων αδύνατον να κινηθεί στο θεματικό εύρος των μουσικών συνθέσεων κατά την έννοια των άρθρων 69 και 70 του από 11-11-57 Βασιλικού Διατάγματος. Όπως είναι ευρέως

γνωστό, ο Διδακτορικός τίτλος Σύνθεσης, είναι απαιτητός προκειμένου να διδάξει κάποιος στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και γενικότερα στον ακαδημαϊκό χώρο συμμετέχοντας σε ανακοινώσεις σε συνέδρια, διαλέξεις, διενέργεια σεμιναρίων κτλ. Ασφαλώς είναι ευπρόσδεκτος και για το διδακτικό προσωπικό των Ωδείων, υπό την προϋπόθεση όμως ότι έχει διασφαλιστεί η απόκτηση των γνώσεων και δεξιοτήτων που επιτάσσει να υφίστανται η κείμενη νομοθεσία κατά την έννοια των άρθρων 69 και 70. Άλλωστε, η Υπηρεσία αποδέχεται ως διδάσκοντες Ωδείων και τους έχοντες Δίπλωμα Σύνθεσης και τουλάχιστον πενταετή καλλιτεχνική σταδιοδρομία και ουδέποτε αρνήθηκε αυτή τη δυνατότητα σε κάποιον ενδιαφερόμενο που πληρούσε τις προϋποθέσεις που ορίζει η κείμενη νομοθεσία (ΒΔ 16/1966 «Περί ιδρύσεως ιδιωτικών μουσικών ιδρυμάτων» (ΦΕΚ 7 Α΄/15.01.1966).

Συμπερασματικά

Η Διεύθυνση Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης (ΔΚΕ) του ΥΠ.ΠΟ. δεν πράττει “με κριτήρια εσωστρέφειας και αυθαιρεσίας” όπως ελέχθη στην ως άνω αναφορά του ενδιαφερόμενου. Με πλήρως ανεπτυγμένη ψηφιακή μετάβαση, την «Πύλη Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης» η ΔΚΕ ανταποκρίνεται στις προκλήσεις της σύγχρονης εποχής και πράττει με γνώμονα τη διασφάλιση της χρηστής διοίκησης και της εναρμόνισης με την κείμενη νομοθεσία.

**Η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης
Αγγελική Σγούρα**

Συνημμένα

1. Το από 11.11.1957 Β.Δ. (ΦΕΚ 229/Α/11.11.57)
2. Β.Δ. 16/1966 (ΦΕΚ 7/Α/1966)
3. Έγγραφο με αρ πρωτ 442402/30-09-2025
4. Έγγραφο με αρ πρωτ 460082/23-10-2025
5. Έγγραφο με αρ πρωτ 530883/25-11-2025